

समाज भूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे

२

प्रथम सत्रांत परिक्षा २०१४-२०१५

विषय - मराठी पेपर क्र.४

भाषाविज्ञान वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक

वेळ - २ तास

तृतीय वर्ष कला

गुण - ६०

- प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दात लिहा. (कोणतेही ७) १४
- १) ऐतिहासिक भाषाविज्ञानात भाषेच्या कोणत्या स्वरूपाचा अभ्यास केला जातो.
  - २) ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचा पाया कोणत्या अभ्यासकाने घातला?
  - ३) भारतातील दोन भाषाकुलांची नावे सांगा.
  - ४) मराठी भाषेचा उत्पत्तिक्रम सांगा.
  - ५) भाषाभ्यासाच्या विविध पध्दती कोणत्या?
  - ६) मराठी भाषेचे राजवटीनुसार पडणारे कालिकभेदे कोणते?
  - ७) अंतर-बहिर-वर्तुळ सिध्दांत कोणी मांडला?
  - ८) १३ व्या शतकातील मराठी भाषेचा अभ्यास करण्यासाठी कोणती अभ्यास साधने उपलब्ध आहेत?
  - ९) मध्ययुगीन मराठी भाषेवर (१७ वे शतक) इतर कोणत्या भाषांचा प्रभाव पडला?
  - १०) मध्ययुगीन मराठी भाषेची दोन वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.२ खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही २) ८
- १) भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
  - २) ऐतिहासिक भाषाविज्ञान या भाषाअभ्यास पध्दतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
  - ३) टीप लिहा - मराठी भाषेचा निर्मितीकाळ
  - ४) टीपा लिहा - १३व्या शतकातील मराठी भाषेचा शब्दसंग्रह.
- प्र.३ खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी १५० शब्दात लिहा. (कोणतेही ३) १८
- १) टीप लिहा - भाषाकुल संकल्पना.
  - २) इंडो-इरानिऊन भाषाकुलाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
  - ३) मराठी भाषेच्या निर्मिती संदर्भातील वेगवेगळ्या मतांचा परामर्श घ्या.
  - ४) फार्सी-मराठी भाषेचा सहसंबंध स्पष्ट करा किंवा फार्सी भाषेचा मराठी भाषेवर पडलेला प्रभाव स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालील प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १) २०
- १) इंडो-युरोपियन भाषाकुलाची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करून मराठी भाषेचे स्थान विशद करा.
  - २) १३व्या शतकातील मराठी भाषेचे स्वरूप विशद करा.

***